

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας

ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΝ

Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Μιλούσαμε σὲ περασμένο τεῦχος (Ὀκτωβρίου 2008, σ. 14-15) γιὰ τὴν ἰσόρροπη ἀντίληψη τῶν τεσσάρων λειτουργιῶν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου μεταξύ τους. Στὴν ἄσκησή τους ὀφείλουν νὰ εἶναι ἰσοστάσιες ὡς πρὸς τὴν ἀξιολόγησή τους καὶ εἰ δυνατόν νὰ μὴν ὑπερτρέφονται οἱ μὲν ἔναντι τῶν δέ. Εἶναι χρήσιμο καὶ σκόπιμο, νὰ λαμβάνονται ἐπίσης ὑπόψη, τὰ χαρίσματα καὶ οἱ ἰκανότητες ποὺ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ καταθέτουν καὶ ἐνεργοποιοῦν ὅταν ἀναπτύσσουν τὴ μαρτυρία, λατρεία, κοινωνία-ἐπικοινωνία καὶ διακονία.

Καὶ οἱ τέσσερις πᾶνε χέρι-χέρι χωρὶς νὰ ἀξιῶνουν αὐτονομία. Μὲ τὴ συνδρομὴ τῆς κάθε μιᾶς οἰκοδομεῖται ἡ Ἐκκλησία. Ἄν πρὸς στιγμὴν φαίνεται ὅτι ἀκολουθοῦν παράλληλους δρόμους, ὀφείλουν νὰ μὴ λησμονοῦν ὅτι -καὶ γεωμετρικὰ ἂν σκεφθοῦμε- αἱ παράλληλοι τέμνονται ἔστω καὶ... στὸ ἄπειρον, στὸν κοινὸ τους στόχο, στὴ συγκρότηση, δηλαδή, τῆς μιᾶς Ποίμνης, τῆς ὑπὸ τὸν Ἕνα Ποιμένα Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ὡς οἰκοδομῆς.

Θεμελίωση καὶ ἐπ-οικοδομῆ

Οἱ παράλληλες, βέβαια, συνδέσεις καὶ διασυνδέσεις στὸ ὀριζόντιο ἐπίπεδο προϋποθέτουν μία θεμελίωση. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶναι κατηγορηματικὸς ἐπ' αὐτοῦ: Μοναδικὸ θεμέλιο εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς (Α΄ Κορινθίους 3, 11). Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θεμέλιο θὰ χτίσουμε. Ἡ ποιότητα τῆς ἐπικοδομῆς θὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὰ ὑλικά ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε καὶ τὸν τρόπο κατασκευῆς, στὸ μέτρο τουλάχιστον ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμᾶς. Γιατί ὁ αὐξάνων, αὐτὸς ποὺ φέρνει τὴν αὐξηση τελικὰ, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Οἱ ποιμένες εἶναι οἱ συνεργάτες Του, οἱ οἰκοδόμοι ποὺ ὀφείλουν νὰ χτίσουν μὲ ὅλους τους κανόνες τῆς τέχνης καὶ τῆς τεχνικῆς. Τὸ τονίζει ὁ Ἀπόστολος: «ἕκαστος δὲ βλεπέτω (ἅς προσέχει) πῶς ἐπικοδομεῖ» (στίχος 10).

Ἐδῶ εἶναι ἡ μεγάλη εὐθύνη τῶν ποιμένων. Ὁ Ἀπόστολος ἀπαριθμώντας τὰ ὑλικά: χρυσάφι, ἀσῆμι, πολύτιμα πετράδια, ξυλεία, χορτάρι ἢ ἄχυρο, κλιμακώνει κατὰ κάποιο τρόπο καὶ ἀξιολογεῖ τὴν ἀνθεκτικότητά τους μὲ κριτήριον τὴ συμπεριφορὰ τους στὴν περίπτωση ποὺ ἡ οἰκοδομὴ κινδυνεύσει νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Τί θὰ ἀπομείνῃ ἀπὸ τὰ παραπάνω ὑλικά τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως; «Ἡ ἡμέρα αὐτὴ θὰ φανερωθεῖ μὲ τρόπο πύρινον, καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἔργου ποὺ ἔκανε ὁ καθένας θὰ τὴ δοκιμάσῃ ἢ φωτιά» (στίχος 13).

Μὲ μοντέρνα ὀρολογία ποὺ χρησιμοποιεῖται στὶς δοκιμὲς ἀντοχῆς τῶν αὐτοκινήτων, τὰ ὑλικά θὰ ὑποστοῦν τὴ λεγομένη «δοκιμασία προγραμματισμένης σύγκρουσης» (crasch test). Καὶ φαίνεται θὰ ἀντέξει τὸ καλύτερο καὶ ἀνθεκτικότερο, τὸ πιὸ γνήσιο καὶ καθαρότερο «ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ».

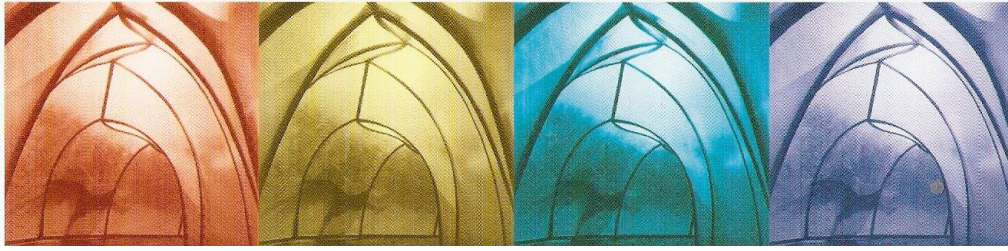
Δὲν θὰ ἐπιμείνουμε στὴν ἀπαρίθμηση τῶν ποιμαντικῶν δομικῶν ὑλικῶν καὶ τῶν μεθόδων ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε. Ασφαλῶς θὰ στρατολογηθοῦν καινὰ καὶ παλαιὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξη τῶν στόχων μας σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴ «τὰ πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

Ναοὶ Θεοῦ ἐστε

Παράλληλα, ὅμως, μὲ τὴν οἰκοδομὴ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου καὶ τὴν «ὡς διὰ πυρός» σωτηρία ἐκείνων ποὺ ἐχρησιμοποίησαν ὑπολειπόμενα ὑλικά, ὁ Ἀπόστολος φαίνεται νὰ ἀναφέρεται καὶ στὴν εὐθύνη τῶν Ποιμένων γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό τους, ἐπὶ προσωπικῆς βάσεως (στίχοι 16-22).

Καὶ αὐτοί, ὅπως καὶ οἱ ὑπόλοιποι πιστοί, εἶναι μία οἰκοδομὴ· «ναοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ Πνεῦμα του κατοικεῖ (ἀνά)μέσα τους». Αὐτοί, τὸν ναὸ ἔχουν ὑποχρέωση νὰ τὸν διαφυλάξουν καὶ ὄχι νὰ τὸν καταστρέψουν. Θὰ ἔλεγα ὅτι ἡ προσοχὴ αὐτὴ συνεπάγεται τὴ σοφὴ πνευματικὴ πρόοδο ποὺ πρέπει κάποιος νὰ ἀκολουθήσῃ στὴν οἰκοδομὴ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Βοηθητικὴ σ' αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ἐπιμελὴς ἀνάγνωση καὶ μαθητεία στὴ *ΙΔ΄ Διδασκαλία* τοῦ ἀββᾶ Δωροθέου «περὶ οἰκοδομῆς καὶ ἀρμολογίας τῶν τῆς ψυχῆς ἀρετῶν». Σὲ παλαιότερο ἄρθρο μας ἐπιγραφόμενο «Μαθήματα Ἀρχιτεκτονικῆς» («Ἐφημέριος» 1992: 56-57, 72-73) εἶχαμε ἀναπτύξει ἀρκούντως τὴν ἰδέα αὐτή. Δὲν χρειάζεται νὰ τὴν ἐπαναλάβουμε.

www.art-therapy.gr

Ἐκεῖνο πὸ παραμένει ὡς χρέος μας εἶναι νὰ διαφυλάξουμε τὴν ἁρμονικὴ, ἰσότημῃ συνύπαρξῃ καὶ ἐξάσκῃ τῶν τεσσάρων λειτουργιῶν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ τὴν ποιοτικὴ ἀνοικοδόμησι -ἀντικειμενικὰ καὶ προσωπικὰ- αὐτοῦ τοῦ ἔργου στὴ χριστοκεντρικὴ του θεμελίωσι.